

EPERJESI LAPOK

→ FELVIDÉKI SZEMLE ←

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetési díj: Háromhasábos petisors egyszeri hirdetése 15 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Bélyegdíj: minden hirdetésért 60 fill. Nyitlter: minden sor 20 fill.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör»
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Fő-utca 59. szám, Kúsch Árpád könyvnyomtató-intézet.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények,
valamint a hirdetési díjak is.

Sárosvármegye és a hitelszövetkezetek.

A közgazdasági élet a haladás zászlajára a fiziokraták «laissez faire, laissez passer» jelszavát irván, mindinkább arisztokratikus jellegűvé válik. Folyvást csökken itt a kormányzatra: a termelés irányainak és módjainak meghatározására jogosítottak száma és növekedik azoké, kiknek a termelés keresztlivitele jutott osztályrészül, de az összes emberi élet alapjának: a gazdálkodásnak vezetésére gyakorolható befolyás nélkül. Pedig e befolyásnak varázsereje van. A szövetkezésnek rochdalei ragyogó és mindig követésre buzdító példája ezen varázserejének, a gazdasági kormányzat és végrehajtás szerencsés és sikeres egyesítéséből: a gazdasági életnek demokratizálásából származó hatalomnak is a példája. A rochdalei szegény flaneltakácsoknak a «méltányos munkások közös raktára» név alatt alapított egyesületében a tagok kölcsönös fűszerneműekkel ellátása kezdődött, azután kiterjeszkedett a húsvágásra, majd pedig a ruházati cikkekre. S a mint tőkéje rohamosan — tizenhat év alatt 18 fontról 120,000 fontra — növekedett, az árak kiszolgáltatásáról azok termelésére is átment; földeket szerzett s házakat épített, örlő-malmot s gyapotszövő-gyárat állított fel. Tagjait nemcsak a legjobb és legolcsóbb árukkal látta el, hanem nyereséyes-osztalékokban, évnegyedenként egy olvasóterem, egy könyvtár s egy törökfürdő jótéteményében is részesítette, mert a nyereség ezek költségeit is fedezte.

Ime egy anyagi célra alakult szövetkezet a jólét, a művelődés terjesztésének és az erkölcs fejlesztésének szolgálatában; egy eszköz, mely nagyjaink legnagyobbjának: Széchenyi István grófnak programját, hogy csak legyen gazdag a magyar, majd lesz művelt, szabad és hatalmas, valóra váltotta — Angolországban; a szociálpolitikusok csodaszere, mely az egyéniségen alapuló társadalom minden vérző sebé-

nem hegesztheti be ugyan, de az egész emberi nemet újjá teszi s a társadalmi békét megteremti!

A külföld modern szövetkezési eszméje beszivárgott hazánk társadalmának talajába is; vannak már hajtásai is, sőt a királyföldi és pestvidéki hitelszövetkezetek történetéből megtudjuk azt is, mit várhatunk ezen hajtásoktól.

Várhatjuk a legolcsóbb hitel állandó uralmának biztosítását, mely teljesen kiszorítja az uzsorát, mert ennek az olcsó pénznél nagyobb ellensége nincs. A míg a többi hitelközvetítő pénzintézeteknél a szedett és fizetett kamat között lévő különbséget támasztja az igazgatási költség és fokozza a nagy nyereség után való vágy, addig a hitelszövetkezetek humanisztikus szervezetének eszményi keretében az igazgatási lelkes emberbarátok nobile officiuma, az önző kapzsiság megtűrhetetlen. Ez a titka a hitelszövetkezeti olcsó hitelnek.

Várhatjuk új tőkék képzését a szegény osztályok megkuporgatott filléreiből s ezen tőkéknek a megtakarító s segélyre leginkább szorult néprétegek javára gyümölcsötvetését.

Tökegyűjtés és önszegély-gyakorlás: melyiket érdemel nagyobb pártolást és elismerést? Amannak közgazdasági fontosságát kétségtelenül teszi országunk tökeszegénysége, emennek jelentőségét pedig hitelgazdaságunk azon jelensége tárja fel, hogy a pénzintézetek nem csekély mértékben a tőke életnedvét más osztályokban szívják fel és más osztályok gazdasági szervezetében hozzák keringésbe. Az állam, postatakarékpénztárának 12 millió frtnyi betétálladékaival nem a nép szorgalmát termékenyíti meg, mert azt az állam, mint hitelező, saját céljaira használja fel, részben állampapírjainak vásárlására is fordítván. S a pénzintézetek közvetítése útján hányszor élvezik a nagyok azt a segítséget, a melyet a kisebb gazdák apró megtakarításai nyújtanak. Nos: a hitelszövetkezetek ezt a segítséget visszatartják azon osztály részére, mely azt szülte.

Várhatjuk a kisbirtokosok és kisiparosok olcsó személyi hitelének kielégítését. Rövid lejáratú kis összegű hitelnek, a melyből leg-többnyire a kisebb gazda üzleti forgó-tőkéje kikerül; birtokbecslésre, be- s kitáblázásra szüksége nincs, ha a gazda életmódját, munkajerejét, a keresetét s vagyoni viszonyait ismeri s azokra támaszkodhatik. A hitelszövetkezet épen ezek biztos megismerését és helyes megítélését tartja szem előtt, midőn egy s legfeljebb egynéhány szomszédos község hiteléletének szolgálatával beéri és ingyenes fáradozásáért egyesgyedül azon jutalomra tart szímet, melyet a kisgazda szorgalma istápolásának és a kisgazda boldogításának tudata nyújtat.

Ekként várhatjuk általános elterjedését annak a két erénynek: a takarékoság és szorgalomnak, melyből a jólét, a haza és felebaráti szeretet, a békés hajlandóság, a törvények és hatóságok tisztelete és a tiszta erkölcs fakad.

Azonban az igazság érdekében nem szabad elhallgatnunk, hogy a mintaképül választott pestvidéki és királyföldi hitelszövetkezetek a gr. Károlyi Sándor vezetése alatt álló «Hazai Szövetkezetek Központi Hitelintézeté»-nek, illetve a dr. Wolf Károly vezetése álló Nagyszombati Takarékpénztárnak kötelekébe tartozva, érték el a fentebb vázolt szép gazdasági és társadalmi sikert. E központi kötelekek óvják a hitelszövetkezeteket a túlságos élelmesség, a nyereszkesedés ellen és elhárítják anyagi segélylyel, kölcsönökkel az életképtelenséget a gyengéktől.

Hogy a kevésbbé szerencsés társadalmi viszonyok között élő vidékeket is a humanisztikus alapon nyugvó s életrevaló hitelszövetkezetek behálózzák, arról immár a törvényhozás is gondoskodott, midőn az 1898. évi XXIII. szövetkezeti reformtörvénnyel az Országos Központi Hitelszövetkezetet felállította, melynek hivatása a kötelekébe önként belépő hitelszövetkezeteket az ellenőrzés és felügyeletből álló szellemi és a kölcsönnyújtásból álló anyagi segélylyel támogatni. Bár a törvény a más természetű gazda-

ól éled szunnyadó szive; mikor sovárgó tekintetével eresi a csillagos eget őrző holdat, attól a szerelmesekre lálkodó vén baráttól kér enyhítendő balzsamot lázán dobogó keblére, akkor, sok keresés után akkor láltalak fel «Édes»!

Emlékszel-e még a felkelő napra, mely ablakunk iggyönei mögé lopódva, ébredésre készítetett, szemünk ilágába toladó fényével?

Tudod-e még a titokzatos regét, melylyel tele volt minden: a levegő, nyiló vadvirágokban rejlő, gyémánt flexiótól reszkető harmatcsepp, csobogó víz hulláma; cskék, pacsirták, tücskök danája, az ingó fenyők között elhalt sóhajtás és a berekből felhangzó furulya és hangja?

Elfeleddted-e a rózsás napokat, melyek tövisi karolák be azok dátumát színnaplónk lapjai közé?

Midőn egymásra találtunk, együtt jártuk be a rét izsitos utait, szedtük a mezőt övező pipacs- és búzarágokat, tördeltük az erdő recsegő galyait, hallgattuk csalogány énekét, sirtunk a vadgalamb keservén és borultunk legszebb virágunk elé, mert mindkettőnk egyaránt drága volt a gyöngyvirág. Ezt imádtuk, int a legfenségesebbet; égből szállott, földön termett neményt! Kicsi harangjai édesen tele csengtek egy-ás fölébe hajolt fejünket.

Szédültünk! E magasztos illat hatalmától elbűvölve, lamely tündérvilágban bolyongtak lelkeink; üde álmodtunk a felettünk a gyöngyvirág minden parányi jecs éjéből kikandikáló, egy-egy gyermekmeséinkből itamadott, királyfi.

Mi, kik nem gondoltunk az ébredésre, tovább így imodtuk át az életet; sütkéreztünk a nap melegén, zomjunkat kristálycseppekkel hűsítettük, tövisek közül ízsákat szedtünk, és eközben véget ért az álom... zemünkben még égett a káprázat gyöngye; de mikor z is a kétes valóság kódébe szivárgott fel, csak tekintünk maradt a lombvesztett erdőn.

Az egykor viruló gyöngyvirág kóroi felett és felettünk zörögve vonult tova az őszi szél; rombolásában diadal-útjára kelt s hideg leheletétől érintve, fáztunk nagyon.

Az elavult haraszton keresztülgázolva futottunk — te, meg én.

Haldoklott az erdő, melyen utunk ketté szakadt. Hiába hívtalak neveden: «Édes»! Kerestelek, de nem valál sehol...

És én? Egy szívárványt láttam az égbolton, fényre vonzott, csábított! Követtem, meddig? nem tudom! —

A nagyvilágban találtam magam; körültem minden pompa, csupa fényugár.

Képzelttem, hogy lelkennek csak ez hiányzott; szív- tam a léget, szépet, mámorítót.

És mentem tovább, miért is ne?! Vágytam más — embereket ismerni meg, új szokásokat, kifestett alár- czokat látni, andalgó dalokat és végre leginkább kedves, édeskés beszédet hallani.

Mikor már megfájdult a fejem a nagyvilág zajától és kíváncsiságom lecsillapult: éreztem, hogy a csordul- tig telt kehely keserű italától megborzadék!

Kétségbeesetten kerestem az utat, melyen észre- véslen visszatűnhetek.

Csak el, el innét! — kiálték fel, — oda, hol nincs emberismeret, társadalmi ceremónia. Oda, a hol az ar- czok természetes pírban égnek, a hol inadár énekétől zeng a táj s a beszéd egyszerű, szívből jövő, igaz.

Oh! mint repesett szívem örömeiben, midőn a dűbörgő vonat egyik állomástól a másikig vitt; szárny- törötten bár, de lelken újra visszatűnhetett e drága magyar hazába, hogy ne vágyjon többé innét szédítő magasba szállni, képzelt mennyországja helyett áthágha- tatlan görönyök közé jutni.

Vasúti kocsim homályos ablakán keresztül szemem megpihent a hegyek bérzfokán; a magam mögött elhagyott vidékre vissza se tekintve, kéjjel éltem át a hazatérés gyönyöreit.

unkhoz egy félív melléklet van csatolva.

sági szövetkezeteket e segélyből nem zárja ki, nyilvánvaló szándék szerint a segélyhez első sorban a hitelszövetkezetek fognak jutni, mert a szövetkezeti ügy hazai fejlődésének irányában hatnak, a mely 340 különböző célú szövetkezettel szemben 1199 hitelszövetkezetre mutathat, ezekre helyezi a súlyt.

Későn lépett Sárosvármegyénk közönsége a szövetkezés áldásos útjára. Hiszen hét szövetkezetünk közül öt csak 1897. és 1898-ban alakult. De ismerve vármegyénk közönségünk áldozatkész és nemes érzékét hazánk kulturális hatásai iránt, ismerve vármegyénk közgazdasági viszonyait, melyek azt parancsolják, hogy kisbirtokosainkban legelőbb a termelőt hitelszövetkezeti segítséggel keressük fel és csak másodsorban a fogyasztási szövetkezet segítségével, a saját gazdasága által nem termelt javak fogyasztóját: a legjobb reménnyel nézünk vármegyénk hitelszövetkezeteink jövője elé. Ha valaha kisbirtokosaink gazdasága jóval többet fog termelni, mint a mennyit saját családjukkal elfogyasztanak s szájról-szájra többé nem fog szállani azon ige, hogy «Jankó termelte, Jankó megette», abban a hitelszövetkezeteknek lesz a legnagyobb érdemük. *Dr. Sarudy Vilmos.*

Vármegyénk és városaink.

Városi szünügyi bizottságunk január 15-ikén tartotta ülését *Mandics Edé* polgármester elnöke alatt. Valóban csak mostan, a mikor városunk ügyeinek vezetésével együtt, a színházunk ügye felett való gondoskodás oly erélyes és szakavatott kezekbe került, csak most láthatjuk igazán azt, hogy mily jelentékeny hatáskör illeti meg a város szünügyi bizottságát. Jelen-tette elnök, hogy a színházban eszközölt szemle következőben több apróbb újítást léptettek életbe a színház épületében; a tervezett középtáj és bejárás ügyét azonban egyelőre még függőben kellett tartaniok. Kiemelte azt is, hogy a páholyaink déli 12 óra után való átengedése felkért páholytulajdonosok közül eddig már gr. *Desszeffy Dénes*, *Péchy Zsigmond*, id. *Desszeffy Pál*, *Hejry Ernő*, gr. *Wengerszky Hugo* és *Pulszky Géza* sziveskedtek a felkérésre válaszolni s páholyukat a mondott célra és megjelölt feltételek mellett átengedni. A bizottság meleg köszönettel és elismeréssel fogadta nevezett páholytulajdonosoknak ezt a sziveskedését, a melylyel szerződésileg biztosított joguknak a színeszet érdeke által kívánt erre a megszorítására reáállottak. Ezzel kapcsolatban elnök annak a reményének adott kifejezést, hogy a többi páholytulajdonosok is hasonló értelemben lesznek szivesek határozni s jelentette, hogy őket határozatuk szives közlésére újabb felkérte. Reámutatott elnök arra is, hogy a páholyok visszaváltásának ügye, mely évek hosszú sora óta foglalkoztatja városunk közönségét, melyet, — megjegyezhetjük, — lapunk is évek előtt javasolt s melyet több év előtt már magánúton is keresztülvinni szándékoztak, a városi szünügyi bizottságban — ennek 1898. márcz. 17-iki gyűlésében — is határozat tárgyát képezte, a mennyiben a választmány kimondotta elvileg ezeknek visszaváltását, mihelyst azt a színház-alap vagyoni viszonyai meg fogják engedni, s a polgármestert tényleg kezdeményező lépések megtételére kérték fel már hónapok előtt arra nézve, hogy a páholytulajdonosokat, a kikkel kötött szerződés a

visszaváltási jogot nem kötötte ki, hanem csak az elővásárlási jogot, ennek az ügynek megnyerési ügyek. Meleg hangú átiratokat mutatott be ezután elnök *Kiss Pál* szünigazgató szepességi működésének méltóságáról, melyek őt és társulatát mindenképen méltónak bizonyítják arra, hogy közönségünk hathatós pártfogásában részesítse. Hosszas tárgyalás ezután a villamos-világítás állandó bevezetésének az ügyét s *Werther Hugonak*, ki a fővárosi és a fiúmei színházak világításának beható tanulmányozása után részletes ajánlatot tett, ezt az ajánlatát elfogadták. E szerint színházunk végleges világítására 140 rendes- és még 30 alternatív lángot, összesen tehát 170 lángot alkalmaznának. A bevezetés és lámpatestek összes költségei az ajánlat szerint 1700 forint tennének ki, a mely összegben a nagy közép-csillár beszerzésének költsége, — a mely mintegy 150 frtra tehető, — benne nem foglaltatik. Ha kiemeljük, hogy a villamvilágítási társulat által régebben benyújtott ajánlat költségei 2758 frtra, a Ganz-czég által még 1895-ben tett ajánlat költségei 2812 frtra ruktak, ezt a költséget igen jutányosnak kell tekintenünk. A választmány megbízta a polgármestert, hogy a bevezetés eszközzésére vonatkozó szerződést ajánlattevővel kösse meg. Örömmel vett tudomást a választmány arról is, hogy a megalkotott új szabályrendelet értelmében a városi színház-alap jelen-tékenyen gyarapodik s hogy így ez kétségtelenül alkalmas lesz arra, a mi a szabályrendelet megalkotásánál szintén egyik intenció volt, hogy az e czímen befolyó jövedelmek alapján a páholyok majdani visszaváltásának költségei finanszírozassanak. A gyűlés a polgármester élénk életése közben oszlott szét.

Bártfa sz. kir. várost illetőleg levelezőnk a város 1898. évi életére nézve a következő adatokat közli velünk: A városi hatósághoz beérkezett 3995 közigazgatási, 920 gazdasági, 179 közgyűlési és 507 árvaszéki ügydarab, melyek mind elintéztést nyertek. A községi bíróságnál 1815 panaszt adtak be; ezekből elintézték ítélettel 379-et, egyezséggel 189-et, tárgyalás előtt megszünt 767, felebbezés alá került 85, végrehajtásra 78, idegen hatóságok megkeresését tette szükségessé 50, függőben maradt 267. — Mezőrendőri eset volt 167, ezek közül bírsággal intéztek el 27-et. — A rendőrséghez beérkezett 1763 adminisztratív és 463 kihágási ügy. 78 cselédkönyvet és 36 igazolási jegyet adtak ki Eltolonozottak 60 egyént, fogva volt 5. Pénzbüntetés kiszabott 743 ftr 80 kr., ebből behajtottak 283 ftr 80 krt, elzárásra átváltakoztak 350 ftr. Az általános szénnapló forgalma volt 556 ftr 14 kr. Nagyobb bűntény nem fordult elő. Tűzeset volt 5. Kiadtak 3170 drb marhalevelet A vágóhídon közfogyasztásra levágtak: 44 bikát, 122 ökröt, 180 tehenet, 264 üszöt, 46 tintót, 982 borjút, 560 juhot, 8 kecskét és 531 sertést.

Zárlat. Hrabcske községben az ebállomány között a vesztés, Bányavölgy községben a szarvasmarhaállomány között a lépfene ragályos betegség megállapítván, a nevezett községekben és pedig: Hrabcske községben január 1-től 40 napi községi-, Bányavölgy községben jan. 4-től 14 napi udvarzárlatot rendeltek el az említett állattípusokra.

Zárlat-feloldás. Regettő községben a lépfene, Töltsek és Gulyás községekben a sertészsész ragályos betegsége miatt elrendelt udvar-, illetve községi-zárlatot feloldották.

Segédjegyzők választása. Sárosvármegye makoviczai járásába kebelezett *felső-szvidniki és szorocsin közből* üresedésbe jött, évi 300—300 ftr fizetéssel egybekötött *segédjegyzői, vagyis helyettes anyakönyveszetői állásokat* f. évi február hó 1-én fogják választás útján betölteni.

A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet vagyoni kimutatása közelebb hagyta el a sajtót, hogy közönségünket ennek az oly felette nemes célú együletünknek vagyoni viszonyai felől tájékoztassa. Az egylet 1898. évi bevételei 3826 ftr 62 krt tettek ki. Ennyi volt a kiadás is, de ennek összegében 1829 ftr 27 krt pénztári maradvány is bennfoglaltatik. Az egylet vagyona ingatlanban 18,603 ftr 34 kr., követelésekben 300 ftr, alapítványokban 300 forint, értékpapirokban 10,356 ftr 50 kr., pénzügyi betétek képező készpénzben 1908 ftr 80 kr.; összesen: 31,468 ftr 64 kr. Érdekes tudni azt, hogy az egylet javára rendezett jelmezball jövedelméből 529 ftr 25 kr., a választmányi tagok gyűjtéséből 730 ftr 37 kr. és az újról-újról megváltásából 243 ftr 35 kr. van a bevételek sorában kitéve.

Eperjesi Széchenyi-kör.

A Kör elnöksége meleg köszönő-iratot intézett *Radvány Alice* énekművésznőhöz, azért a szives látogatásért, a melylyel a Kört megtisztelte; ugyanez alkalomból hasonló köszönő-iratot intézett *Radvány Kálmánhoz*, az Eperjesi Bankegylet igazgatójához, elismerését nyilvánítván azért a sziveskedésért, a melylyel ő és családja a nevezett művésznő elővetelét elősegíteni s vendéglátásukkal az ő itt tartózkodását oly kellemessé tenni kegyeskedtek.

Meghívó az Eperjesi Széchenyi-körnek 1899. január hó 28-ikán (szombat) d. u. 4 órakor, a kör felolvasások kistermében tartandó rendes közgyűlésére. Eperjes, 1899. január 16. *Szinyei Mersé István* s. k., elnök. *Dr. Horváth Ödön* s. k., titkár. — A gyűlés tárgyai: 1. Elnök megnyitja a gyűlést. 2. Titkári jelentés. 3. Számvizsgáló-bizottság jelentése a pénztár állapotáról. 4. Jövő évi költségelőrányszat megállapítása. 5. Tisztújítás. 6. Jelentések és indítványok.

A magyar-irodalmi szakválasztmány január hó 18-án ritka élvezetet nyújtó felolvasó-estét rendezett. Már az est műsora is elárulta, hogy szokatlanul változatos, az eddigieknél is gazdagabb tartalmú felolvasó-estét nyújt ez alkalommal a Kör. *Dr. Váradi Antalnak* egyik legutóbb megírt, elragadóan szép költeményét «Az örökkévalóság»-ot mutatta be *dr. Horváth Ödön*, a költemény tárgyának, szellemének kiválóan megfelelő, nagy hatással ponthozott előadásban. Az előadás *kellő* méltathatóságában akadályozva, a nagy költő e legújabb megismert művéről elegendő, ha annyit mondunk, hogy korunknak megbecsülhetlen szerencséje az, hogy leghivatottabb íróink, különösen *Váradi*, a legnemesebb tárgyat a legtisztább eszményi felfogásban szivesen veszik tollukra s ez által időre reményt öntenek a közélet prózájában már-már eltompuló kedélyünk világába. A felolvasott remek szép versben is a jó örökkévalóságának biztos tudata s méltánylása nyer kifejezést. *Molnár Mariának*, Körünk egyedüli s oly örömmel látott felolvasónőjének «Sej-telem, álom és való» czímen tartott felolvasása — melyet legközelebb olvasóinknak kiváló írója szives engedelmeiből bemutatunk — arról győzt meg bennünket, hogy a milyen finom, ép oly mély is a női szív és értelem. *Dr. Mariassy Béla* naplótöredéke: «Egy élet», igazi szép költemény — prózában. Minden szavával sokat mond, szépen fest, élethűen talál. Vonzó, keresetlen gondolkozása és előadása osztatlan tetszést aratott. Egyébként lapunk hasábjai részére szive volt felolvasását szintén átengedni. Mind a három felolvasót a szép közönség zajosan, lelkesen megélezte.

Nem fájt többé semmi s ha fájt is, csak azért, mert te hiányzottál oldalom mellől, «Édes»! Nem volt, ki megoszsa és letörölje szememből a felszívargó könnyet. Mikor nevetni tudtam már omló könnyeim és újra boldog leheték: örömtől sugárzó arcczal kerestelek, hogy megoszszam veled a drága perczekeket. Hiába minden, fel nem letelek.

Ott maradtál jó anyád ölelé karjai között, mint az őszi záportól elriadt kis madár; otthonodba siettetett sejtelméd, hogy kitérj a vihar elől.

Tudtad, hogy a szímarany-mezben tündöklő nagyvilág: — csupán salak, csábító, hiú délibáb.

Tavaszi jöttén tértem vissza, mint a fecske, melynek, ha öregeitől megtanulenni, csicseregni, repdesni s már szárnya nagyra nőtt, kicsi a fészek és meleg nagyon. Repülni, hajh! mily könnyű azt gondolni... de ha az élet iskolája szárnyait megdéz, kicsi fészekbe újra vissza vágy, újra vissza száll.

Egyik kikelet a másikat érte; üde volt mind a hány, de oly szép, drága egy sem volt, mint épen az, tudod «Édes», az a régi, sokat érő, nekünk a legelső tavaszunk, melytől lelkeinkben először fakadtak bimbók, virágok, hogy őszi elpusztuljanak.

Mondják, hogy a halált követi a lélek örökkévalósága; de nem hiszem, nem hiszem!

«Az élet álom, — mondja a költő, — álmoddal mindig, de légy ébren!»

Ez az egész, ennyi minden...

De mi lett azután később veled «Édes»?

Kis szobám nyitott ablakán keresztül kóbor szellő hozta nekem hírt, hogy kicsi újjadon vastag aranykarika díszleg; drága anyácskád fehér ruhába öltöztetett, selyem-fürteidbe miertusz-ágot font, föléje borult hosszú fátylad uszálya és esküd az Úr trónjára eljutott...

Boldog vőlegényed a délibáb rónájára, fellegvárba vitt. De ott nincs hegyléc, nem ily zöld a táj; csalógány nem zeng az erdő fán ott; ily szép, mint a milyen itt minden, ottan semmi sem lehet?

Vajha boldog lennél! De azóta hírt felőled senki sem hozott...

Jutok-e még eszedbe? ezt úgyis hiába kérdezném. Nos és velem mi lett, mi történt? azt sem tudom. Megváltoztam nagyon; magamra sem ismerem.

De azért ne gondold «Édes», hogy lényemből már épenséggel kiforgattam az élet zord szele.

Most is, mint régen, rajongva lesem el a fogadók-ból a cigány hegedűjének messzire kihallzó, lelket rázó dalait; nézem a forgószéltől űzött falevél hullását; kezemet a csendes tó tükörre mögé rejtve, ringó csolnakból szeretek a holdtötes égen merengeni és imádom a kis gyöngyvirágot, melynek illat-árján úszom át a rózsás múltba; e gyermekkori ábrándvilágban szüntelen téged kereslek, «Édes»!

Mióta utolszor láttalak, azóta kezdtem megszeretni mindazt, mitől elvont neked szentelt időm, szórakozást lettem mindabban, mit oldalodnál nem ismertem; így rebentem el a borús fellegetek...

Most mit teszek?! Szorongatom, örült sebességgel futtatom tollamat a papír hasábjain, de nem, mint akkor, rossz versek faragása között, hanem minden időmet «receptek» lemásolására fordítom.

Mint kis házatját vezető nő: gondosan keritem asztalomra a párolgó jó és szép eledelt, nem mintha «Marguery» híres ételeit tudnám a maguk valóságában előteremteni, avagy kedvenc «Kugler»-ünkkkel képes lehetnék versenyezni, de mert nevet a lelkem örömben, ha külföldi drágaságok helyett a magyar ipart saját-kezűleg kultiválhatom, gyönyörűségem telik, mikor sikerült süteményeim, czukorkáim a csillagó csemege-állvány tálain ékeskednek, gratulálok magamnak, ha látom, hogy kedves enyém azokat fogfájás nélküli ropogtatások közepette élvezve, mérnek fejemre dicséradát.

Hogy irhatnám le továbbá azt a boldogító foglal-kozást, midőn egy felém tévedt nyomorék vándor, vagy hozzám siető beteg munkasznó, gyermekével karján,

A zene- és képzőművészeti szakválasztmány január 25-iki házi-estjének műsora:

1. ADAM: **Ábránd** «Postillon von Lonjumeau» cz. operából.
2. HALLER: **«Sérénade Andalouse»**. Kohout Lipót karmester úr vezetése alatt előadja: a cs és kir. 67-ik sz. gyalogezred zenekara.
3. a) LISZT: **«Rhapsodie hongroise»**;
b) SCHUMANN: **«Arabesk»**;
c) GRIEG: **«Papillon»**. Zongorán előadja a Kör vendége: Deil Elza úrhölgy.
4. a) BEETHOVEN: **«An Sie»**;
b) TARNAY: **«Majd holnap»**. Énekli: Grieger Tivadarné úrnő, Kapi Gyula úr zongorakísérete mellett.
5. Szavaltat. Előadja: Spiegel Ervin úrhölgy.
6. Vegyeskar-ének. (Részletesen az esti-műsoron.)

A Kör házi-estjének sorozatát az illetékes szakválasztmányok a következőkben állapították meg:

1899. január	25-ikén:	Zeneeste.
" február	1-sején:	Felolvasás.
" "	8-ikán:	Zeneeste.
" "	15-ikén:	Felolvasás.
" "	22-ikén:	Zeneeste.
" márczius	1-sején:	Felolvasás.
" "	8-ikán:	Zeneeste.
" "	16-ikán:	Felolvasás.
" "	22-ikén:	Zeneeste.

SZINHÁZ.

Nagy kényelemmel berendezett színházunk ajtó hosszu szünet után ismét megnyiták s bevonult azokon Kiss Pálnak, a szépesi színikerület igazgatójának társulata. Jövetelüket a legjobb hír előzte meg, működésük már eddig is feltétlen elismerést és dicséretet érdemel. A társulat nemcsak, hogy kiváló tehetségű, képzett erőkből áll, de alig láttunk eddigi társulatainknál oly nemes ambíciót, törekvést, szorgalmat, mint a mostaninál. Sajnos, hogy a közönség eddig még nem viszonzotta színészeink törekvéseit a megérdemelt támogatással s napról-napra üres ház előtt kénytelenek az előadást megtartani. Ily körülmények között valóban csodálatraméltó, hogy a derék társulat még nem veszítette el bizalmát s reméli a jobb jövőt, mely lehetetlen, hogy ne jutalmazza lelkiismeretes buzgalmaikat.

Bemutatónál Ernest Blum és Raoul Tochenak «Coulisset úr» cz. 3 felvonásos vígjátékát adták, úgyszólván üres nézőtér előtt. Pedig ha valahol, úgy ezen az előadáson még a legerősebb jégréteggel burkolt kedélynek is volt alkalma felmelegedni. Az a bámulatos leleményességgel szőtt helyzet-komikum, mely ebben a darabban kifejezést talál, állandó kacagásban tartotta a csekély, de hálás közönséget, mely tapsaival leginkább Krasznay Andort (Coulisset), ki a társulatnak kétségkívül egyik legelsőrangú tagja, tüntette ki. Sikertült volt Vágó István (tábornok) alakítása is, ki előnyös szerepét kifogástalanul adta s csak fokozta már magában a szerepben rejlő komikum hatását. Berzsenyi Margit (Rosine), bár ilyen darab resortjába nem tartozik, valóban bravúrosan oldotta meg feladatát; méltó partnere volt Erdőssy Károly (Gaston de Brionne gróf), kinek tehetségén kívül legfőbb érdeme az, hogy végtelen igyekezettel s szorgalommal dolgozza ki szerepét. Ez a bemutató-előadás általában teljesen sikerültnek mondható s biztos reményt nyújt arra nézve, hogy a színtársulat e tekintetben kifogástalanul van szervezve. Kevésbé mondhatnók ezt az operette-előadásra.

Január 18-ikán ugyanis színrekerült a «Talmi hercegnő» cz. 3 felvonásos operette. (Írták Makai Emil és Kövessy Albert, zenéjét szerzerette Konti József.) A mint tudjuk, az operett-személyzet még nincs teljesen kiegészítve s a legjobb operette-erők csak a napokban érkeznek meg. A darab szövege gyengének mondható, zenéje azonban szép, melodikus és nem erőltetett. Egyébként ezt a darabot január 29-ikén másodszer is színre hozzák s bizony várhatjuk, hogy különösen újabb szereposztással, az ujonnan szerződött operett-énekesnők közreműködésével fényes sikert fog aratni. Egyébként Medgyesi Erzsébet különösen kitűnő erőnek bizonyult.

Január 19-ikén Hercegné Ferencnek «Honthy háza» cz. színművét adták. Alig van színmű, mely utóbbi időben olyan tartós hatást keltett volna, mint ez. Hercegné Ferenc elsőrangú írónk s ez a darabja gyönyörű eddigi alkotásainak. Itt volt alkalomunk első ízben látni igazi szerepben Berzsenyi Margitot, a múlt évből is oly előnyösen ismert, finom műveltségű, szeretetreméltó drámai művésznőket. Kiss Pál büszke lehet rá, mert első sorban Berzsenyi Margit képes az eperjesi közönségben a társulat iránt maradandó érdeklődést kelteni. Honthy Ida szerepében igazi kabinet-alak volt, gondosan pointírozva szép szerepének minden részletét s könnyedén legyőzve annak nehézségeit. Ez az előadás különben is oly magas nívón állott, hogy a legnagyobb dicséréssel kell róla szólnunk. Erdőssy Károly (Nemere Sándor) ugyancsak ez alkalommal volt igazi szerepében s biztosította magának a közönség rokonszenvét. Honthy püspök szerepében Vágó István a legnagyobb mértékben meglepő volt. Örömmel ismerjük el, hogy játéka a fővárosi színpadon is elismerésre tarthatna számot. «A szegény, öreg, beteg ember» megannyi allurjeit kiváló gonddal s utólrhetlen természetességgel reprodukálta. Rátkay Sándor (Nemere Pál, uradalmi kormányzó) tipikus, élethű székely alak volt. Felfogása, mozdulatai kifogástalanok voltak. Krasznay (Sass Miklós báró) egy újabb téren is gyarapította ez előadásban sikereit, mindvégig élethű alakot mutatván be. A többi sze-

replők is nagy igyekezettel járultak hozzá az előadás összhangjának fokozásához, így különösen Halmay Kornélia határozottan szép tehetségű színésznő. Csupán egy megjegyzésünk e különben őszinte elismerést érdemlő előadásra s ez az, hogy Honthy Attila képét egy közismeretű s fényes múltú, régebben elhunyt férfi színrajz-képével markirozták, a mi a kegyeletet annál is inkább sérteni látszott, mert a kép a nézőtérrel szembe volt felfüggesztve s első tekintetre mindenki felismerte.

Január 20-ikán Millöcker bájos zenéjét hallottuk a «Boszorkányvár» előadásában. (Írtá Berla A.) Ez a 4 felvonásos fantasztikus víg operette nagyobb közönséget is megérdemelt volna, annál is inkább, mert Medgyesi Erzsébet (Verus), Halmay Kornélia (Klára), Miklóssy Gyula (gróf Kányavári) stb. nagy igyekezettel, bár helyenként nem elegendő hanggal játszottak. Január 21-ikén színre kerül: «Aranylakodalmom», énekes történeti színmű Vasárnap: «Fehő Klári», népszínmű. Hétfőn, félhétvárral: «Gyimesi vadvirág», énekes népszínmű. Kedden: «A hipnotizált anyós», Brisson bohózata. Szerdán: «Királyfogás», Konti J. operettje. Csütörtökön, itt először: «A két tacsó», Decoucelle színműve. Pénteken, félhétvárral: «Csókon szerzett fölegény», Szigeti József énekes bohózata. Szombaton: «Talmi hercegnő», operette. Vasárnap: «Mária bátyja», ifj. Bokor József népszínműve.

HIREK.

* **Erzsébet királyné-alap.** A Pesti Hazai Első Takarékpénztárnál az Erzsébet királyné-alap javára 1898. december 31-ig 42,520 forint 54 krajczár gyűlt be. Ugyanennél a takarékpénztárnál a királyné szobra javára eddig 39,093 forint 28 krajczárt fizettek be. Az Erzsébet királyné szobor-alap számára gyűjtött összegek közül a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet 144 ft 50 krt küldött volt be a nevezett pénztárhoz.

* **Bubics Zsigmond v. b. t. t. püspök** a Kassai Nemzeti Szövetség javára, örökítő-tagsági díja fejében, 1000 korona alapítványt tett.

* **Görög kath. egyházmegyei hírek.** Hunulya József eperjesi segédlelkész a részére adományozott vernári javadalomról lemondván, Andrejovára nevezett ki helyettes-lelkészül. — A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium a stebachi és sznaki tanítók részére évtődös korpóléket engedélyezett. — A poprádi kerülethez tartozó kiji tanító állomásra pályázatot hirdettek.

* **Vízkereszt.** Január 18-ikán, a gör. kath. szertartásúak vízkeresztjekor, városunk főterén dr. Vályi János püspök fényes segédlettel és teljes ünnepi pompával, nagyszámú hívő-közönség jelenlétében végezte a vízszentelés szertartását. A szép ünnepségnek pompás enyhe idő kedvezett.

* **Dr. Szmrecsányi Miklós,** a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium művészeti osztályának vezetője, a ki egy év óta szabadságon van, tekintettel megrongált egészségi állapotára, nyugalomba vonul. Ebből az alkalomból a miniszteri tanácsosi címmel való kitüntetést nyerte. Sajnálattal láthatjuk a kiváló szakérőnek s a művészeti magas tudásáról és jártasságáról, Széchenyi-körünkben tartott felolvasása alapján közönségünk előtt is oly előnyösen ismert jeles tudósunk erről a helyről való távozását.

* **Kinevezés.** A cs. és kir. szab. kassa-oderbergi vasúttársaság igazgatósága Dobranszky Endrét, egyik legagilisebb tisztviselőjét s jogakadémiánk volt hallgatóját, Nagy-Sárosra állomástartóknak, — Kosary Emil márkusfalvi, volt kissebeni állomástartókat pedig főellenőrre nevezte ki.

* **Negyven év.** Párját ritkító szép ünnep színhelye volt jan. 18-án Megye kisközség. E napon ülte meg e község érdemekben megőregedett r. k. tanítója: **Béres István** tanítóskodásának, egyszersmind Megye községben eltöltött áldásos működésének 40-ik évfordulóját. Az ünnepen a vármegye tanfelügyelője **Matavoszky Béla**, valamint **Láng Mihály** igazgató, **Hartsár Péter** kis-szebeni esperes-plébános, a róm. kath. népnevelők együletének elnöke; a környékbeli főt. papság számos tagja, nemkülönben a jubiláns igen sok barátja és kártársa vett részt. Déllelőtt 1/2 11 órakor az egybegyűltek és a jubiláns tanítványaival az egész község lakói a helybeli gyönyörű r. kath. templomba mentek, hol az ünnepélyes «Te Deum»-ot és szt.-misét **Mathia András**, a jubiláló volt tanítványa, jelenleg tarkeői plébános celebrálta, ifj. **Szabó János** nyársardói r. kath. tanító érzéssel kísért orgonajátéka mellett, a gyermekek a «Bemegyek kt. templomodba» s «Üdvözlégy Oltári-szentség» kezdetű egyházi énekeket igaz ájtatossággal énekelték. Ezután az iskolába mentek, hol a gyermekek tiszta magyarsággal énekelték el a «Himnusz» és a «Szózatot». Majd a kir. tanfelügyelő üdvözölte először az ünnepeltet, melegen szólván kiváló érdemei felől. Utána **Hartsár Péter** esperes beszélt, inkább a szülők és tanítványokhoz, arra kérve őket, becsüljék meg az ünnepeltet. Majd **Láng Mihály** igazgató, az «Eperjesi Széchenyi-kör» népnevelési szakválasztmányának jegyzője, a «Sárosvármegyei Altalános Népnevelő-Egyesület»-be tartozó tanítók nevében üdvözölte, kívánván, hogy vármegyénknek sok **Béres István**-ja legyen! E gyönyörű beszédek hatása alatt nem maradt szem szárazon. Ezután kilépett a többi közül egy 10 éves kis leány s csengő hangján tiszta magyarsággal üdvözölte a kir. tanfelügyelőt, megköszönve neki a szives megjelenést. Az ünnepre kedélyes ebéd következett, mely alatt a szobnól-sebber felköszöntők se hiányoztak s mely után a jó bor és a barna fiúk búoszlato fája annyira felvillanyozta a kedélyeket, hogy tánczra kerekedett öreg s ifjú egyaránt. — Lapunk, mely

kitűnően vármegyénk és édes hazánk közművelődésének szent ügyét kívánja a legteljesebb odaadással szolgálmi szüntelen, szintén a legbensőbb örömmel veszi tudomást a lelkes szép ünnepről, valamint az annak központját képezett férfiú kiváló érdemeiről, melyeket e szent ügynek szolgálatában szerzett s csak azt kívánja, hogy nemzetünk hatalmas Istene minél több **Béres István**okat adjon vármegyénknek és imádozt hazánkknak!

* **Új ügyvéd.** Dr. **Liska Mihály**, jogakadémiánk egykori tanítványa, az eperjesi ügyvédi kamara lajstromába, Eperjes székhelyvel, felvétetett.

* **Színházi páholyok.** Lapunk más helyén, a városi színügyi bizottság üléséről szóló közlésünkben, adtuk elő azt, hogy a gróf Dessewffy-, gróf Wengerszky-, Hedry-, Pulszky-, Péchy Zsigmond és Dessewffy Pál-féle páholyoknak elárúsítását tulajdonosaik olyképen megengedték, hogy déli 12 óratól kezdve azok mindazon a napokon eladassanak, a melyeken azoknak igénybevételére nézve a jelzett időig a tulajdonosok nem nyilatkoztak. Ezzel kapcsolatban reámutathatunk arra, hogy a páholyok másodkulcsa mindig allandóan a színházi felügyelőnél lévén: közönségünket semmi se fogja gátolni abban, hogy a jelzett páholyokat az említett feltételek mellett igénybe vegye.

* **A Nagysárosi Múmalom és a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet.** A rendkívüli kedvező üzlet s a mindenkit oly igaz elismerésre készítő szép üzleti eredmény, melyet a Nagysárosi Múmalomnak, ennek az országosan oly előnyösen ismert és egész felvidékünkön oly méltó büszkeségünket képező iparvállalatunknak múlt évi élete felmutat, a jótékonyág nemtőjének is igaz örömet okozott. Eltekintve attól a szép adománytól, mely a tűzkárt szenvedett n-sárosi községi iskola javára van szánva, az említett részvénytársulat igazgatósága és felügyelő bizottsága egyértelemmel azzal a javaslattal lép a febr. 15-iki gyűlés elé, hogy a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet eperjesi árvaházában 1000 frtnyi alapítvánnyal egy árva gyermek helye biztosíttassék. A mi örömmünk és elismerésünk e felett a valóban nemes javaslat felett igazán hatványozott, nem csupán azért, mert a jótékonyág nemes erényét, mint a miképen ezt közelebbi cikkeinkben is oly odaadással igyekeztünk igazolni, nálunknál senki se becsülheti többre, — nem is csak azért, mert említett jótékony együletünk 38 éves működését senki se méltányolhatja igazabban, mint épen mi, — hanem azért is, mert lapunk volt épen az, a mely egyenesen felvetette azt az eszmét, hogy nemzetünk nagy halottjának áldó és áldott emlékezetét pénztárczeteink közül is minél többen igyekezzünk azon a különösen alkalmas módon megőrkíteni, a melyet erre a vármegye közönsége is választott, hogy t. i. a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet árvaházánál a nagy királyné nevére egy-egy árva fenntartására alapítványt tegyenek. Örömmel értesültünk arról, hogy szerény lapunk e felvetett javaslata szűlte meg kiváló részvénytársulatunk nemesen érező és gondolkozó intézőiben ezt a szép elhatározást, a melyet — úgy hisszük — a közgyűlés egyértelemmel teend majd magáévá. Ohajtani valónk csak az volna, hogy a jelzett alapítvány tényleg «Erzsébet királyné-alapítvány» név alatt tétessék meg s hogy így ez is csak megőrkítse a jótéves megdicsőült szellemének örökké tiszta, örökké feledhetetlen drága emlékezetét! Legteljesebb elismerésünk és hálnak illesse kiváló részvénytársulatunk illetékes szerveit e nemes célú javaslat megtételéért!

* **Hemerka Ulrik,** bártfai karnagynak, az ottani társadalmi és kulturális élet egyik legszámottevőbb tényezőjének, tisztelői és tanítványai, abból az alkalomból, hogy Bártfán különböző jótékony célokra már 49 hangversenyt rendezett, tiszteletük és elismerésük jeléül, Bártfán, f. évi febr. hó 1-én, az új Vigadó nagytermében, Alexi eperjesi zenekarának közreműködése mellett jubiláris hangversenyt és táncszertélyt rendeznek. A meghívókat már a napokban szétküldték. Jöleső örömmel látjuk az igaz érdemeket ezt az őszinte méltányolását, mert a közművelődés szent ügyének előmozdítására tett fáradozás a legteljesebb elismerést követeli.

* **Kitüntetett műkedvelők.** Annak idején örömmel közölte lapunk azt, hogy a Kassán 1898 június 19-től július 3-áig rendezett felsőmagyarországi amateur-kiállítás bíráló-bizottsága eperjesi kedves és bájos kis művésznőink közül **Csatary Zsófiát** díszoklevéllel, **Bartunek Theklát** és **Szalay Mariskát** pedig elismerő-oklevéllel tüntette ki. Ezek az oklevelek a közelmúlt napokban érkeztek meg a kitüntetettekhez, méltó jutalmul szolgálván szép tehetségeikért, valamint szorgalmas tanulmányozásukért is. A díszesen kiállított oklevelek meleg elismerő szavai különben nem csupán magoknak a kitüntetetteknek szólnak, hanem kiváló tehetségű s a festészet tanításában oly jeles eredményeket felmutatni képes mesterüknek: **Kuvth Miksa** festőművésznőnknek is.

* **Tea-este.** Január 14-ike volt. Szép nagytermünk csak úgy úszott az először szemlélt teljes villamosvilágítás fénytengerében. A sűrűen egymás mellé állított terített asztalokat nagyszámú előkelő közönség ülte körül. Kitűnően szervezett katonazenekarunk szebbnél-sebber zenedarabokat játszott; Alexy jeles cigánybandája pedig kifogyhatatlan volt a szívhez szóló magyar dalokban. A gondos és figyelmes rendezőség, élén **Bergmann Nándorné** és **Thör Gyuláné** ág hitv. ev. gyámint. nőegyleti alelnökökkel és **Mayer Endre** titkárral, mindent elkövettek, a mi csak lehetséges volt arra nézve, hogy a közönség igazán otthonosan, jól érezze magát s a kiszolgáló hölgyecskék bájos serege, mint a szorgalmas kis méhek gyöngéd csapatja, szállt szerteszét, hogy fulánktalan édességet hordjon mindenfelé, nemcsak a pompás ételművekben, melyeket áldozatkész hölgyeink annyi elismerésre méltó bőkezűséggel adtak össze, hanem a kedves, szép ifjú arczok megigéző mosolyában, a felülmúlhatatlan szeretetreméltóságban és gyöngéd figyelemben is. Majd meg-

nyitlak a pezsgő-elárúsító asztalok a terem felső két sarkában, melyeknél a *Sztehlo Jánosné* és *Teóros Józsefné*, bájos kis leánykák segédkezése mellett, szolgáltatták egyébként is mámorító szeretetreméltósággal a pattogó palackok habzó nedűjét, állandóan nagy táborát gyűjtve maguk köré a tánczó és nem tánczó ifjaknak. (Reméljük, hogy a kedves körökben magukat oly igen jól érező urak mindenike szívesen meg fogja engedni ennek a közös jelzőnek a használatát) Vajjon a tánczról mit mondjunk!? Csak annyit, hogy ritkán láttunk nagyobb animót és hamisítlanabb jókedvet, mint ezen a mulatságon, a melyen a négyeseket közel 50 pár tánczolta s a melyen igazán azt kellett gondolnia mindenkinek, hogy annak a valóban nemes emberbaráti céljának az érdekében, a melyért — a vallásfelekezeti különbség nélkül közönségünk szolgálatára rendelt diakonissza-ügy előmozdítására — az elismerésre méltó derék egyesület ezt a mulatságot is rendezte, mindenkinek a legteljesebb mértékben ki kell vennie a maga részét az est kedélyességéből, kelleméből. Mintha mindnyájan a tekintetben akarunk volna versenyezni egymással, hogy minél szebb emlékeket vigyünk magunkkal erről a mulatságról is. Hogy ez a versenyünk, dacára annak, hogy a késő reggeli órákig eltartott, meddő maradt, az természetes, mert az igazi megelégedésnek nem lehetnek fokozatai!

*** Számadás.** Az eperjesi ev. gyámintézetű nőegylet által rendezett január 14-iki tea-este bevétele 623 ffr 75 kr., kiadása 382 ffr 50 kr., pénztári maradvány mint tiszta jövedelem 241 ffr 25 kr. Bejött pedig belépő-jegyek eladásából 216 ffr, felülfizetésekből és adományokból 92 ffr, elárúsításokból 315 ffr 75 kr. Felülfizetések és adományok: Szinyei Merse István 10 ffr, Bielek László 7 ffr, dr. Mosászky Győzőné, Desseffy Lajos, Ghillány József, Kösch Árpád, dr. Kaktusz Béla és dr. Mikler Károly 5—5 ffr, dr. Zahler Dezsőné, Moesz testvérek és Fest Lajosné 3—3 ffr, ifj. Bleyer Józsefné, Úsz Antal, Urbán Gyuláné, dr. Sztehlo János, Gasch János, dr. Oszvald Tivadar, Raisz Ede, Sztankay László, Gömör János, Husz Armin, Flórián Jakab és Liptai Lajos 2—2 forint, Kovács Béla, Libay László, özv. Kösch Frigyesné, ifj. Draskóczy Lajos, Zavatzky Sándor, Raab János, Szentiványi Ferencz, Róth Gyula, Magyar József, Farkas Lajos, Grieger Tivadar és dr. Horovitz Imre 1—1 ffr. Igen nagy értéket képviselnek azon nagymennyiségű tárgyak, melyeket elárúsítás céljából egyes hölgyek adományoztak. Az összes felülfizetőknek s adományozóknak, nemkülönben a tea-este rendezésében s az elárúsításban résztvevő hölgyeknek és a tánczrendezésben közreműködött uraknak az egylet hálás köszönetet mond.

*** Alarczos-és dominós-tánczmulatság.** Az «ember-szeretet nevében» nagy fáragszok, melyek egyszersmind általános meghívóul szolgálnak, hívják fel közönségünk figyelmét és érdeklődését a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet 1899. évi február 14-ikén, farsang utolsó napján rendezendő alarczos-és dominós-tánczmulatságára, a mely, kétségtelenül, az eddigiekhez teljesen méltó sikerrel fogja jutalmazni a rendezőket. A rendezőség nagy buzgalommal tesz meg minden lehetőt a siker érdekében s már eddig is sokan alarczban és dominóban való megjelenése van biztosítva. A belépő-díj általában 1 ffr. A jegyek előre Kösch Árpád egyleti pénztárosnál kaphatók.

*** Adomány a theologiai internátusra.** A nyiregyházi evang. egyházközösség — mint említettük — múlt év december hó 27-ikén hangversenyt rendezett a Kollégium theologiai internátusának javára, melynek tiszta jövedelmét: 153 ffr 88 krt e napokban küldték meg. A szép tett önmagát dicséri s követésre méltó példát ad.

*** Az Eperjesi Torna-és Vívóegyesület** január 15-ikén a vármegyeház nagytermében, Szinyei Merse István elnöke alatt, rendes évi közgyűlést tartotta. Az egyesület iránti élénk érdeklődésnek méltó kifejezésül a tagok nagyobb számmal jelentek meg ez alkalommal a közgyűlésen s úgy ez a fokozott érdeklődés, valamint az elnöknek a múlt év történetére való visszajáratása, nemkülönben a közgyűlés tárgysorozatába felvett s életrevaló reformokat célzó kérdések megvitatása azt bizonyították, hogy ez a nemes egyesületünk elsőrangú tényezője társas-életünknek. Az elnöki megnyitásban önzetesen örömmel hallottuk a múlt évi országos tornaverseny fényes sikerére történt visszaemlékezést, mely alkalommal a hazai tornászok lelkes vezére, dr. Berzeviczy Albert v. b. t. t. szerencsétlen résztvételével az egyesületet s egész vármegyénk közönségét s követendő, lelkesítő példát nyújtott mindannyiunknak a tornászok, e nemes férfi-sport iránti ragaszkodásban; elismeréssel emelte ki elnök az ő megnyitójában azt is, hogy az egyesület ügybuzgó művezetője, Pethő Ferencz, részt vett a hamburgi tornaversenyen s itt szerzett tapasztalatait az Évkönyvben megörökítette; végül reámutatott arra, hogy az egyesületnek eddigi működésében, valamint általában a hazai tornászok az időszerű fejlődésében a jövőre nézve is megtalálhatjuk azt az irányt, melyben az egyesületnek haladnia kell és a mely irány a testedzésen és szóalkotásán kívül a magyar nemzeti eszme fokozatos erősítése, tér-és időbeli korlátozás nélkül való megszüntetése. A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitót követően a közgyűlés a titkárnak az Évkönyvben is közölt évi jelentését felolvastatott jelentvén ki, neki jegyzőkönyvi köszönetet s elismerést szavazott. Az 1898. évi zárszámadások és a számvizsgáló-bizottság jelentése tudomásul vétetvén, a gyűlés pénztárnoknak megadta a felmentvényt s úgy neki, mint a számvizsgáló-bizottságnak jegyzőkönyvi köszönetet mondott. Az 1899. évi költségvetési javaslat elfogadott; az évi tagdíj ennél fogva a tavalyi marad. Ezután felolvastattott a választmány jelentése egy állandó játszótér megvétele tárgyában s elnök, valamint Uhlarik Mátyás elnök hozzászólása után a közgyűlés egyhangulag

kimondotta, hogy elvileg kívánatosnak véli egy alkalmas játszótér mielőbbi megszerzését. Tekintettel pedig arra, hogy egyrészt ily játszótér megvétele, esetleg részvénykibocsátás általi megszerzése jelentékeny anyagi felelősséggel jár, másrészt azonban a játszótér szükség esetén megfelelő korcsolya-és lawn-tennis-pályára is alkalmas, sőt városunk tanuló-ifjúságának is rendelkezésére volna bocsátható s ez okból megszerzése lényegesen kevesebb anyagi nehézséggel járna: a választmányt megbízta, hogy a telek megszerzése és finanszírozása tekintetében a közgyűlés elé terjesztendő javaslatot dolgozzon ki. Megjegyzendő, hogy a választmány a Malirsch-féle teleknek megvétele avagy kibérlésében állapodott meg s a közgyűlés ezt helyeslőleg tudomásul is vette. Végül Dobiás Ede elnök a tisztikar és a választmány hálás köszönetét tolmácsolta az elnök iránt, ki nemcsak, hogy szívén hordja az egyesület érdekeit, de annak belételeiben is legtevékenyebb részt vesz. Elnök továbbra is legmelegebb ragaszkodásáról biztosítván az egyesületet, tolmácsolta a tisztikar és választmány lemondását, minek folytán az új választások megejtetvén, az elnöki tiszt elvállalására a közgyűlés nagy lelkesedéssel Szinyei Merse Istvánt kérte fel. Aelnökké Uhlarik Mátyás és Dobiás Ede, titkárrá Pethő Ferencz, pénztárnokká Vogel Béla, művezetővé és szertárnokká Pethő Ferencz, ügyészé dr. Balpataky Imre választották meg. A választmány rendes tagjai lettek: Barcs Jenő, Berzeviczy Elek, dr. Csatary Ágost, Dahlström Károly, Dresdner Armin, Ferdinók Béla, Gregor Endre, dr. Körösy György, Lajossy Gyula, Mattyasovszky György; póttagok: dr. Horovitz Imre, Peskó Ödön, Raab János, Szedlák Imre, Szentiványi Ferencz.

*** Az Eperjesi Torna-és Vívóegyesület** január hó 19-ikén választmányi ülést tartott Szinyei Merse István főispán, egyleti elnök elnöke alatt. Első tárgya a gyűlésnek a megalakulás volt, ezután a folyó-ügyek ellátása és a tag-felvételek. Elhatározták, hogy 1. év február elején díszturnát rendeznek; a játszótérnek megvétele ügyében egy négy tagú albizottságot küldöttek ki. Kimondották, hogy a pozsonyi országos tornaversenyen (pünkösdkor) az egylet részt fog venni s football-csapata a pozsonyiakkal megmérkőzik. Jegyzővé Sztankay Gésát választották.

*** Az Eperjesi Társadalmi Egylet** igazg.-választmánya január hó 20-ikán tartotta gyűlést Kubinyi Albert elnöke alatt. A választmány megalakulván: aelnökké dr. Schmidt Gyulát, jegyzővé dr. Horváth Ödönt, háznaggyá Gombos Alajost, pénztárossá Kösch Árpádot és könyvtárossá Szánik Ernőt választották. Jegyző indítványára elhatározván a Sárosi Hírlap-ra való előfizetés és a könyvtáros előterjesztésére több műnek a megszerzését kimondván, egyhangú szavazatokkal 7 új tagot vettek fel.

*** Matinée.** A Kollégium főgimnáziumának Magyar Társasága — a dal-és zenekör közreműködésével — a jövő hónapban érdekesnek ígérkező matinéet rendez, melyen a kurucz-korszakot akarja bemutatni dalban, zenében, szavaltatban és értekezésben s a melyre előre is felhívjuk olvasóink figyelmét. A műsort annak idején közöljük.

*** A pálinka áldozata.** Január hó 16-ikán Csikora János szárazvölgyi lakos ölfát fuvarozott Eperjesre. Mint a hogy a jól végzett dolog után ez általában így szokott lenni, a «magnum áldomás» se maradt el s ő kelme bizony jól bepálinkázva hajtott ki az esti órákban Eperjes város házai között. Lubócz és Szárazvölgy községek között szekeret feldőlt s a kapatos ember oly szerencsétlenül jutott a különben üres szekér alá, hogy — ittas voltánál fogva — az álló menekülni nem tudott. Mikor a hajnali órákban elmaradása miatt aggódó legényfia keresésére indult, atyját már halva találta.

*** Nagy tűz Bártfán.** Január hó 13-ikán az esti órákban könnyen végzetessé válható, veszedelmes tűz pusztított Bártfán. Eddig ismeretlen okból kigyuladt Kucsmina János és Gorily József közös tulajdonát képező háza s mialatt a tűzoltóság a veszedelem színterére érkezett, a hirtelen keletkező északi szél pillanat alatt lángba borította a szomszédos épületeket is, úgy, hogy csak a legnagyobb erőmefeszítéssel s tetemes kár árán sikerült a tűzvesz megfékezésére. Legegett őt lakóház a hozzájuk tartozó melléképületekkel s bár némelyik elpusztult épület biztosítva volt, a kár mégis meghaladja a tízezer forintot. Tudósítónk közlése szerint ez alkalommal is bebizonyosodott, hogy a tűzrendészeti szabályok szigorú be nem tartása sajnos következményekkel jár, mert ha — a mint pedig előírva van, — kéznél lett volna a víz, könnyen sikerült volna a tüzet azonnal kitérősekor lokalizálni.

*** Gyász.** Bártfán jan. 15-én hunyt el Tulás Sándor, nyug. városi pénztáros és közgyám, életének 65-ik évében. Az elhunyt 37 éven keresztül állott a város hűséges szolgálatában s sok érdemet szerzett ügyeinek előmozdítása körül. Temetése általános részvét mellett jan. 17-én ment végebe. A város tisztikara a koporsóra díszes koszorút helyeztet.

*** Gyász.** Elhunytak városunkban: Mittermann Mária január hó 17-ikén, élete 57-ik évében, és svábóczi és tótfalvi Sváb György január hó 19-ikén, életének 76-ik évében.

*** A Kis-Szebeni Közművelődési Egyesület** f. hó 28-ikán, alaptőkéjé javára, jótékony célú tánczmulatságot rendez, a melyre ez úton is felhívjuk olvasóközönségünk szíves figyelmét.

*** Hétháron,** mint kis-szebeni tudósítónk írja, a kanyaró miatt még mindig zárva vannak az iskolák és febr. elseje előtt nincs is kilátás azok megnyitására.

*** Az Eperjesi Kath. Legényegyesület,** az átutazó társalgó tagok felségélyezési alapja javára, f. évi február hó 12-én, vasárnap, zártkörű tánczmulatságot rendez.

*** A Soóvári Társaskör,** a melynek belső szellemi életéből az utolsó időben oly sok öröndetes jelenségről referálhattunk, f. hó 15-ikén tartotta közgyűlést, a melyen ez évre elnöknek újból, egyhangú lelkesedéssel Almásy Andor m. kir. erdőtanácsost, alelnöknek Sikorsky Endrét, háznagynak Würsching Frigyes főerdészt, pénztárosnak Arkosi Gusztávot, és könyvtárosnak Köhler Józsefet választották. Kültagoknak Kraysell Kálmánt és dr. Szlavik Mátyást vették föl. A közgyűlés a teljes számmal megjelent tagoknak lelkes érdeklődése között folyt le.

*** A «Stomfai család»** bártfai előadásának, mely — mint lapunk múlt számában megírtuk — oly örökké maradó becületére válik testvér-városunk derék műkedvelőinek, — anyagilag is igen jól sikerült, a mennyiben az összes bevétel 201 ffrt, az összes kiadás pedig 109 ffr 78 krt tett ki s ilyképen a Vöröskereszt-egylet javára eső tiszta jövedelem 91 ffr 22 kr. volt.

*** Rothauser Teréz** operaeánkeső kassai hangversenye január 13-ikán igen fényesen sikerült. A művésznő magas művészetével általános tetszést aratott. A hangversenyt résztvevő Tarnay Alajos is, kinek zongorajátékát közönségünk is oly előnyösen ismeri.

*** Az Országos Nemzeti Szövetség** a Szepességén is alakulóban van. Január 7-ikén Igón már értekezlet volt, mely, bár végleges határozatot nem hozott, mégis tett annyit az ügy érdekében, hogy január 22-ikén a Szövetség céljaira egy vívóakadémiának és hangversenynek a rendezését mondotta ki.

*** Bártfa sz. kir. város** anyakönyvi hivatala az 1898. évre vonatkozólag a következő adatokat mutatja: Születési eset bejegyeztetett 262, halálozás 164; a születések száma tehát 98-al túlta felül a halálozásokét. Házasság kötöttet 40, s ezek között 8 vegyes-házasság.

*** Bukás. S.-A.-Újhelyről** jelentik, hogy Gross Vilmos, a magyar államvasútak gazdasági géppárának ottani képviselője, jelentékeny adósságok hátrahagyásával megszökött Gross Vilmosról azt hitték, hogy Zemplén-vármegye leggazdagabb emberei közül való.

*** Vívóverseny Kassán.** Kónyay Kiss Albert, városunk szülötte, Kassa város jeles vívómestere január hó 21-ikén, tanítványaival házi-vívóversenyt rendezett.

*** Jogakadémiánkon,** melynek a második felére egybeállított tanrendje a miniszteriumtól megerősítve, immár visszaérkezett, január első felében több alapvizsgálatot tartottak. A közelmúlt napokban egy államvizsgálatot tartottak, a melyen miniszterileg kinevezett kültagok gyanánt Úsz Antal vármegyei árvaszéki elnök és Szikszay Károly pénzügyi titkárral vettek részt.

*** Egy földünk sikere.** Dr. Reich Emil, vármegyénk szülötte, a közelmúlt hetekben egy méltán feltűnést keltett művet adott ki Londonban «Hungarian Literature» czímen, mely a magyar irodalomnak történetét historiai és kritikai méltatásban kívánja bemutatni.

A harmincznégy fejezetre osztott munka, melyről igen kedvező szakbírálatokat is olvastunk, valóban csak hálára kötelez mindnyájunkat a külföldi irodalomban már ismert nevű szerző iránt, mert a nagy tudással, helyes tapintattal és figyelemmel, valamint kellő érzéssel megírt mű teljesen alkalmas arra, hogy a nagy angol nemzet olvasó-közönségénél ébren tartsa azt a mindenkor büszkeségünkre szolgáló rokonszenvet, a melylyel ez irántunk, magyarok iránt, viselkedik. Talán nem érdektelen annak a felemlítése, hogy ennek a munkának derék szerzője jelentékeny tevékenységet fejtett ki Széchenyi-körünk megalkotásának idején, a mennyiben kiválóan művészi zongorajátéka ekkor oly felette gyakran szerzett közönségünknek magasfokú szellemi élvezetet.

*** Végzetes lövés.** Csaplyik Andrásné napszámos neje egész gyanútlanul jött f. hó 18-ikán délután 1 órakor az Alsó-körútról a városba, karján hozva 11 hónapos Jozefin nevű gyermekét, midőn a korcsolya-pálya előtt egy Flaubert-fegyverből kilőtt 9 mm. golyó a gyermek bal nyakszirt-csontjába hatolt. A gyermeket azonnal a kórházba szállították, a rendőrség pedig a nyomozást megindította; dacára azonban a tettes kézrekerítése iránt megtett intézkedéseknek, a nyomozás eddig eredményre nem vezetett. Megnehezíti s ügyszólván lehetlenné teszi a sikeres nyomozást az, hogy a csecsemő ülőhelyzetben volt anyja karján s így fejét minden irányban mozgathatta, tehát a lövés iránya nem állapítható meg; ennek dacára a rendőrség az összes szomszédos kerteket, telkeket átvizsgálta, de eredménytelenül; még olyan egyén sem volt kipuhatolható, a ki a lövést hallotta volna. — Itt felemlítjük, hogy a jelen esetről kifolyólag, a rendőrkapitányság hirdetményileg figyelmezteti a nagyközönséget, hogy a jövőben a városban, vagy annak közvetlen közelében eltöltött lövöldözést, s a ki e tilalom ellen vét, az ellen az 1879. évi XL. t.-cikk 115. §-a alapján megindítja a kihágási eljárást.

*** Elveszett** egy fekete ancre vas-óra; a megtalálót felkérjük, hogy a rendőrségnek adja át.

*** A névtelen levél.** Az alkapitányi rózsaszínű levélben értesítette egy magát megnevezni nem akaró N. V., hogy egy cigány drága karperecet akar eladni s azt «bizalmas cigány-körökben» megvétele kinalja. A cigányt csakhamar kézrekerítették, de a karperecz már csak szintén piros papiros alakjában került meg, mert Andé Sándor «tróger» már elzalogosította. A karperecet tulajdonosa a jogász-bálon vesztette el s már-már lemondott a reményről, hogy visszakapja, de teljesítette óhaját egy — rózsaszínű levél. Andé Sándort jogtalan elsajátítás miatt följelentették.

*** Pápnövények** gazdasági oktatása. Mint értesülünk, a kassai püspöki papnevelő-intézet növendékeinek gazdasági ismeretekben való kiképzetéséről gondoskodás történt olyképen, hogy ők az ottani m. kir. gazdasági tanintézet előadásait látogatják, s tényleg szorgalmas hallgatói a gyakorlati gazdasági tudományoknak. E tantárgyak közül a kertészetet, a földművelést, valamint az állattenyésztést kell ezenül

hallgatni ugyanily papnevelőjelejtől létesítet * N hallgató 1780, E ban 11-waldbat Jénában ben 341 tockban

* E adatok évi ideg városom szállások kövélke földi; fe 83 külf. 103 külf. 82 külf. ben 308 novemb. 48 külf. fordult összesen

* A két óriá Az egy felső rész ed el, olyasort elpattan gők az szobrány gárazat hajnal szár és Egyipto timius l a szobr a szobr elnémul a szobr

Mondan magyara füzetebe nálunk a szöveget den haz

* A kiadását hazai k zsebköny füzetekb kiterjesz művelte rendkívül megszer megirt az illet mindazz kell. E 1. Földé mann Irta dr. 4. Mag nyelvtan Irta dr. Prühle

* K Ede zet ben kó divatos jelentek modorl magába is telje legneve Csenge 50 büf. új nót a 60 o kötet 1 mentve meg a folyóira népdale legjobb fizeseti tartalor ingyen

* S sörört bövizs kik gy irtója. vám- vétel 5 Danzig * I gróf Es

hallgatniok a papnövendékeknek. Megjegyezzük, hogy ugyanily irányú újítás történt már a mi itteni püspöki papnevelő intézetünkben is, a melyben a jelen tanév elejétől egy külön e célra szolgáló szaktanári állást létesítettek.

* **Németország egyetemén** a f. téli félévben a hallgatók száma a következő: Berlinben 6151, Bonnban 1780, Boroszlóban 1522, Erlangenban 1026, Freiburgban 1141, Giessenben 717, Göttingában 1191, Greifswaldban 775, Hallában 1605, Heidelbergben 1142, Jénában 664, Kielben 645, Königsbergben 778, Lipszében 3413, Marburgban 1040, Münchenben 3905, Rostockban 449, Strassburgban 1075 és Tübingában 1306.

* **Eperjes város idegen-forgalma.** Felette érdekes adatok állanak rendelkezésünkre városunknak 1898-ik évi idegen-forgalma felől. Ezek szerint az adatok szerint városunk összes szállóiban az elmúlt év folyamán be- és szállásolt magyar honos és külföldi egyének száma a következő volt: Januárban 204 magyar honos, 121 külföldi; februárban 198 h., 63 külf.; márciusban 254 h., 83 külf.; áprilisban 144 h., 95 külf.; májusban 142 h., 103 külf.; júniusban 255 h., 98 külf.; júliusban 186 h., 82 külf.; augusztusban 259 h., 99 külf.; szeptemberben 308 h., 103 külf.; októberben 269 h., 120 külf.; novemberben 236 h., 72 külf.; decemberben 175 h., 48 külf. Az egész év alatt városunk szállóiban megfordult tehát 2630 magyar honos és 1087 külföldi; összesen: 3717 egyén.

* **A Memnon-szobrok képe.** Áll a színes Keleten két óriás ülő-szobor; mindegyik egyetlen darab kőből. Az egyiket széttörte a földrengés, Kr. e. 27-ben; felső része a földre zuhant. Nemsokára az a hír terjedt el, hogy a szobor talapatából napfelkeléskor olyasfolya hang hallatszik mint mikor a hárfa húrja elpattan. E csodás monda szájról-szájra járt. A görögök az aethiopiai Memnon, Tithon és Aurora fia szobrának tartották. Így e költői nép által költői magyarázatot nyert a hajnali zengés: Memnon anyját, a hajnalt üdvözlő. Kr. u. a II. században Hadrianus császár és Sabina császárné csak azért utaztak Felső-Egyiptomba, hogy e csodás hangokat hallják. Septimius kegyelemből abba az állapotba helyezte vissza a szobrot, melyben a 27-iki földrengés előtt volt. De a szobor egyszerre — minden várakozás ellenére — elnűlt. A görög Asklepiodotos még látta. Azt írta a szobor talapatára:

Tengerszülött Thetis tud meg,
Memnonnak nem kell meghalni.
Hogyha bilor fényvel festik
Anyja meleg sugarai,
Felhangzik hangos éneke
Lybiai hegyek tövében,
Miket szatórnány Thébától
Választ sárga Nilus-fövény:
A te fiad, — ki dícsavágya,
Fényt keresve harczra szálla
Trójában s Thessáliában —
Nyugszik, néma örök álma.

Mondanunk sem kell, hogy e szobrok képei s ezek magyarázó leírása a *Nagy Képes Világtörténet* 7-ik füzetében van, mert hiszen mely más munka adna nálunk ily gazdag képet s ily tanulságos és élvezetes szöveget. — Egy-egy füzet ára 30 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

* **A tudományok zsebkönyvtára** Stampfel Károly kiadásában Pozsonyban megjelent és nála és minden hazai könyvkereskedésben kapható. «A tudományok zsebkönyvtára» időhöz nem kötött 60 filléres kis füzetekben jelenik meg s a tudományok minden ágára kiterjeszkedik s idővel mindazt felöleli, a mi az általános műveltség körébe tartozik. A csinos külsejű füzeteket, rendkívüli olcsóságukra való tekintettel, bárki könnyen megszerezheti. A jó magyarsággal és eleven stílussal megírt füzetek főbb vonásokban világos képet adnak az illető tudományról és megismertetik az olvasót mindazal, a mit az illető szakmából okvetlenül tudnia kell. Eddigelé a következő füzetek jelentek meg: 1. Földrajzi és statisztikai tábellák. Összeállította Hickmann A. és Péter J. 2. Aritmetikai és algebrai példatár. Irta dr. Lévai E. 3. Kis latin nyelvtan. Irta dr. Schmidt M. 4. Magyar irodalomtörténet. Irta Gaal M. 5. Görög nyelvtan. Irta dr. Schmidt M. 6. Francia nyelvtan. Irta dr. Pröhle Vilmos. 7. Angol nyelvtan. Irta dr. Pröhle Vilmos.

* **Két új magyar dal-album** jelent meg *Klökner Ede* zeneműkiadóhivatalában Budapesten. — Az ezekben közölt dalok, melyek a legújabb, legkeresettebb divatos nóták, eddig semmi más gyűjteményben nem jelentek meg s énekekre és zongorára a legszebb cigányos modorban úgy vannak alkalmazva, hogy zongorán magában is játszhatók, mert a dallam a zongora-részben is teljesen benne van. Címük: *50 hallgató nóta*, a legnevesebb dalszerzők dalai legjavából összegyűjté Csengery Gy. Ara a 60 oldalas kötetnek 1 frt. — *50 búféléző nóta*, a legjobb dalszerzők dalai s divatos új nóták legjavából összegyűjté Csengery Gy. Ara a 60 oldalas kötetnek 1 frt. Postaküldéssel egy-egy kötet 1 frt 10 kr. — A két kötet 2 frt 15 kr. bérmentve, ha az összeg előre beküldetik. Ugyanitt jelenik meg a *Zenélő Magyarország*, az egyetlen zenemű-folyóirat, mely legszebb letétben hozza a legújabb népdalokat, dal- és műdalokat, a világirodalom összes legjobb táncz-, salonzene- s couplet-újításait. — Előfizetési ára negyedévre, 6 füzetre 60 oldal zenemű tartalomra 1 frt. Jegyzékek és mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld a fenti zeneműkiadóhivatal.

* **Sömör-betegséget:** száraz-, vizenyős-, pikkelyes-sömört (Tlechten) s az e bajjal együtt járó, kiállhatatlan bőrvizketegyet jótállás mellett gyógyít, sőt azokat is, kik gyógyulást sehol sem találtak, a dr. Hebra sömör-irtója. Külső használatra való, nem ártalmas. Ara 6 frt; vám- és postadíjmentesen (levéljegyekben is), utánvétellel 50 krral több. Kapható: *St.-Marien-Droguerie, Danzig (Deutschland)*.

* **Érdekes látogatója** volt múlt hó 30-ikán a gróf Esterházy Géza-féle cognac-gyárnak — mely most

már Keletre is sikeresen exportál — Abdullah Ben Sayd Tarik tífiszi kereskedő személyében, ki európai üzleti útjában Budapestre is betért, hogy többek között nevezett gyár főképviseletét is megszerezze magának. Sárkány Arnold vezérigazgatónak arra a kérdésére, hogy miképen fogja összeegyeztetni a nagy mennyiségben vásárolt cognac eladását a Korán tilalmával, mosolyogva válaszolt a barna kereskedő: «Italnak tilos, de hát segítünk magunkon s recipén iratunk cognacot a doktorral, orvoságot szedni pedig a Korán nem tiltja».

* **A Mautner Adolf és Társai** budapesti cégnek «Perceptor» gázfejlesztő-készülékét ismertető mai hirdetésére külön is felhívjuk t. Olvasóink figyelmét, mert olyan találmányról van szó, mely a vidéken nagy és sokszor érzett és panasztól hiányt van hivatva pótolni. Ezen készülék által ugyanis a nagyközönségnek lehetővé van téve, hogy bárhol is részeshülhet a légszívítógás kellemességeiben; módot nyújt arra, hogy akár magánlakásokban, akár pedig kaszinókban, vendéglőkben, kávéházakban, szóval mindenütt, a hol a társasélet kedélyességéhez a kellemes és jó világítás is megkívántatik — azt olcsó pénzért megszerezheti. A bemutatott magyarázatok szerint a készülék oly elmésen egyszerű, hogy egy kis utasítás után bárki által is könnyen kezelhető, különben is egészen önműködőleg dolgozik; az általa előállított légszész sem nem veszélyes, sem nem robbanékony és sokkal intenzívebb fényvel ég, mint a kőszéngáz.

* **Fontos közlemény.** Nehezen emészthető ételek csak mértékletes élvezete is gyakran különféle gyomor-bajokat von maga után, melyek — ha figyelembe nem vétetnek — könnyen nehéz betegségekbe fajulnak el. Ily bajok elhárítására a dr. *Rosa gyomor-balzsamának* kitérő hatása bebizonyult; tanácsos, hogy ezen készítmény egy háztartásban se hiányozzék. Valódi kapható az itteni gyógyszerárakban és *Fragner B.* főraktárában, Prága, 203—III. — Lásd a hirdetményt.

A szerkesztőség üzenete. *Öt. Szíves* soraira mai tárczarovatunk adja meg a választ, a mit, meleg köszönetünk kapcsán, csak azzal egészíthetünk ki, hogy ehhez hasonló küldeményt mindenkor örömmel fogjuk fogadni.

KÖZGAZDASÁG.

Piaczi árak Eperjesen

	1899. január 16-án:	I. oszt.	II. oszt.
Búza	100 kgr.	9 50	9 —
Rozs		7 75	7 25
Árpa		6 75	6 50
Zab		6 —	5 50
Repece		12 —	11 —
Kukoricza		7 50	7 —
Bab		8 50	8 —
Borsó		8 —	7 50
Lencse		12 —	11 —
Árpáda		16 —	15 —
Burgonya		1 50	1 40
Széna		2 20	2 —
Alomszalma		1 —	90
Marhahús	1 kgr.	— 52	— 50
Sertéshús		— 56	— 52
Juhhús		— —	— —
Borjúhús		— 56	— 52
Halak		— 80	— 70
Tyúkok	1 pár	1 60	1 40
Csirkék		— 80	— 70
Libák		5 —	4 —
Kacsák		2 —	1 80
Pulykák		10 —	8 —
Salonna, fehér tábla	100 kgr.	70 —	68 —
Salonna, füstölt		80 —	78 —
Disznózsír	1 kgr.	— 75	— 72
Vaj		1 —	90
Méz		1 20	1 10
Viasz		1 40	1 20
Tojás	1 pár	— 05	— —
Faggyú, olvasztott	100 kgr.	48 —	46 —
Faggyú, nyers		26 —	24 —
Búkkfa	4 köbm.	11 —	10 —
Tölgyfa		9 —	8 —
Faszén	100 kgr.	1 50	— —
Porosz-kőszén		1 50	— —

Főszerkesztő: Dr. Horváth Ödön. Felelős szerkesztő: Dr. Mikler Károly.
Kiadótulajdonos: Kósch Árpád.

Egy gyógyszer sem múlja felül
Kaiser
MELLCZUKORKÁIT
maláta-kivonat cukorral, szilárd alakban.

2360 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány biztos sikert bizonyít köhögés, rekedtség, katarrhusok és elnyálkásodásnál.

Egy csomag ára **10** és **20** kr.

Biztos sikert

hoznak az általánosan bevált

Kaiser-féle
Pfeffermünz-Caramellák
étvágytalanság, gyomorfájás s elrontott gyomornál.

Egy csomag ára **20** krajczár.

Kapható

Wieland és Schroepfer
cukrászdájában Eperjesen.

Köszönetnyilvánítás.

Ö Fensége Salvator Lipót főherceg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestárú-gyár.
Ö császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherceg **rendkívül meg van elégedve** az asbest-talppal bélelt cipőkkel. Ö Fensége hosszabb gyalogkiránduláson használta e cipőket és észre vette, hogy lábái nem fáradtak úgy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbest-talpbéléssel ugyanannál a cipésznél s aztán küldjék ide.
Hisszük, hogy e vadászcipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelőek, a mint megfelelőek voltak a szaloncipők.
Zágráb, 1898. július hó 8-án. **Krahl**, huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor úr!
Az asbest-betéti cipők kitérőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden lábfájásom, úgy, hogy — azt hiszem — lábbajom semmi további orvoslást nem igényel.
Szíves tanácsát köszöni
Dánoson, 1897. szeptember 17-én. **Wekerle Sándor**,
tisztelettel híve

Nincs többé lábfájás!

Órjuk lábainkat hidegtől, nedvességtől és meghűléstől!

Sem tyúkszem, sem izzadás láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés.

Rövid idei viselés után **megkönnyebbül a járása** annak, ki cipőjét **dr. Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbest-talpbéléssel** látja el.

Kettősvastagságú **1 forint 20 kr.**, egyszerű **60 kr.**, homoktalp **40 kr.**, gyermekeknek fele.

Az asbest-talpbélel kitérőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös-hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig **22,500** pár szállított.

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospektusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Viszonteladónak megjelölő árcengedmény!

ÁLTALÁNOS ASBESTÁRÚ-GYÁR BETÉTI TÁRSASÁG
BUDAPEST, VI., SZÍV-UTCA 18.

Ingyen szederfa-csemete.

A földművelésügyi m. kir. miniszterium országos selymentenyésztési felügyelősége bárkinek ingyen ad 2—3 éves magági szederfa-csemetét. Városok, községek, néptanítók szállítást nem fizetnek; ellenben magánfelek a szállítási költséget viselik.

Megrendelésnél: vármegye, utolsó posta, vasút-, esetleg hajóállomás pontosan bejelentendő.

Ha a csemetét magas törzsű fákká neveljük, úgy egy katasztrális holdnyi faiskolába 7200 csemete helyezhető el olyformán, hogy a sorok egymástól 1 mtr., a sorokban a csemeték 80 cmtr. távolságra álljanak.

Sövényalakításnál egy folyóméterre 3 darab, egy folyóöltre 6 darab csemetét számítunk.

Kik csemetét akarnak, ezt **sürgősen** jelentsék be.

A földművelésügyi m. kir. miniszterium
országos selymentenyésztési felügyelősége
Szegzárdon (Tolnamegye).

Magyar találmány! Magyar gyártmány!

„PERFECTOR“

szabadalmazott gázgyártó készülék
világítási, fűtési és erő kifejtési czélokra.
Nem robban! Nem ártalmas!
Tejesítmény és fogyasztási meghatározás a magy. kir. technológiai
múzeum által bizonyítva.
Fényfok-meghatározás Hahóthy Sándor tanár által bizonyítva.

ÚJ GÁZKÉSZÜLÉK!

Mindenhol felállítható, tejesen veszélytelen, mert a légszusz hideg
úton állítatik elő. — Felügyeletet nem igényel, könnyen kezelhető.
Nem robban, nem ártalmas.

Világítási berendezések létesítésére, minden ház-
ban, szállodában, kaszinóban, színházban, nyaralóban,
fürdőhelyeken, kastélyokban, mulatókban, gyárakban,
műhelyekben, vendéglők- és kávéházakban.

Gázmotorok útján úgy műhelyekben ipari gépek
hajtására, mint gazdaságokban gazdasági gépek, rost-
tók, morzsolók, szeszkavágók, darálók stb. üzemből
tartására a legjobb és legolcsóbb erő.

Egy 83 gyertyafényű láng mintegy 1 1/2 krajczárba
kerül. Egy óra lóerő 5 krajczárba jön.

Eddig már számos „Perfactor“-berendezés mű-
ködik az országban világító- és erő-czélokra, melyek-
ről elismerő-levelek felett rendelkezünk.

Petroleum- és benzin-motorokat olcsón átalaki-
tunk gázunkhoz.

Részletes és ismertető leírások,
valamint költségvetések

Mautner Adolf és Társai

Budapest, V., Arany János-utca 3. sz. a.

bérmentve és díjmentesen.

Cognac reserve!

Cognac reserve!

- 1 postaláda 2 üveggel 7.-
- 1 postaláda 3 üveggel 10.-
- 1 postaláda 6 üveggel 19.50

KOVÁCS E. M.

Nemzeti Casino
Budapest.

A holland-amerikai útirány.

Hetenkint egy- vagy kétszeri
gőzforgalom
Rotterdamtól New-Yorkig.

Cajüt-iroda: Bécs, I., Kolowratring 9.
Fedélzet-iroda: Bécs, IV., Weyringasse 7/a.

- I. Cajüte: Április 1-től Okt. 31-ig 290—400 Mk.*
- II. Cajüte: Aug. 1-től Okt. 15-ig 200 Mk.
- Nov. 1-től Márcz 31-ig 230—320 Mk.
- Okt. 16-tól Julius 31-ig 180 Márka.

* A cajüte fekvése és nagysága, valamint a gőzös gyorsasága és ele-
gáncziája szerint.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziser ellentállt az idő megpróbálásá-
nak, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájda-
lomcsillapító bedörzsölés-ként alkalmaztatik köszvény-nél,
csúznál, tagszaggatásnál és meghűlések-nél és az orvosok
által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A
valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment
elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-
szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni.
40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden
gyógyszertárban készletben van; főraktár:
Török József gyógyszerésznél Budapesten. Be-
vásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert
több kisebbbértékű utaztat van forgalomban. Ki
nem akar megkárosodni, az minden egyes
üveget „Horgony“ védjegy és Richter czégyeg-
zés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Máriazellői gyomor- és májgyógyászat

Vigyázzunk a védjegyre!
nagyszerűen hatnak gyomor- és májgyógyászatnál,
nékülözhetetlen s általában ismert házi és népszerű
étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehe-
let, felfújtság, savanyú felbűfögés, hasmenés,
gyomorégés, felesleges nyálkákiválasztás, sárga-
ság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülésnél.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a mennyi-
ben ez a gyomortól származott, gyomortúlterhelésnél étel-
kel és italokkal, gúliszták-, májbajok- és hámorhoidák-nál.

Említett bajoknál a **Máriazellői gyomor-
cseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz
meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati
utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Központi szétküldési raktár: **Brády Karoly** gyógy-
szertára a „Magyar Királynak“, Bécs, I., Fleischmarkt 1.

A Máriazellői gyomor- és májgyógyászatnál kaphatók: **Eper-
jes:** Barts Emil és Molitorisz I. gyógyszerészeknél. — **Ho-
monna:** Szekerák A. gyógyszer-nél. — **Kis-Szeben:**
Widder Gy. gyógyszer-nél. — **Lubló:** Ignatovits A. gyógyszer-
nél. — **Szluna:** Csiszár Árpád gyógyszerésznél.

Kipróbált és csalhatatlan szer
**hajkihullás,
fejkorpa,
kopaszodás**

Anticalvus,

mely teljesen ártalmatlan, a haját puhítja, növeszti
és annak szép színt ad.

Gyermekek-nél is sikeresen használható.

Üvege 2 korona. * 5 üveg bérmentve küldetik.

Főszétküldés: **KANITZ ÖDÖN** gyógytáraból,
Balassa-Gyarmat.

Minden gyógytárban kapható!

SZTRAKA ISTVÁN ÉPÜLET-MŰBADOGOS EPERJESÉN.

Műhely: Bástya-utca 6a sz. saját házban.

Ajánlja a nagyérd. helybeli és vidéki közönség szives figyelmébe fürdőszobáknak
zuhanyzóval való berendezését, ülökádakat fűtőkészülékkel, vízvezetési csövek
vezetését, valamint mindenféle egyszerű s díszes épületmunkáknak befedését és körül-
csatornázását, tornyok bebádogozását, kémény-toldalékokat, házi- vagy szoba-
űrszékék szag nélküli berendezését, konyha-edényeket, kerti-öntözők készítését, bronz-
munkák javítását és minden e szakmába vágó munkák elkészítését jutányos árak mellett.

Villámhárítók, telefonok és szobasürgönyök felszerelése!

A nagyérd. közönség szives pártfogását kéri

teljes tisztelettel:

Sztraka István.

A legjobbnak bizonyult **húzszer**, mely az
emésztést szabályozza, rendes vérkeringést cred-
ményezi, a megromlott s hibás véralkatrészt eltá-
volítja (a mi az egészség főfeltétele), gyorsan és
biztosan megszünteti a gyomor- és májgyógyászat-
talanságot, savanyú felbűfögést, hányási ingert, gyom-
or- és hasbántalmat, gyomorgörcsöt, a gyomor túl-
terhelést étellel, nyálkásodást, vértörlést, hámor-
hoidákat, női bántalmakat, belbajokat, a már 40 év
óta jónak bizonyult

Minden gyulladás, seb s kelés gyógyítása biz-
tos sikerrel jár; a női mell gyulladásánál, terjesz-
kedéses keményedésnél, a gyermek elválásánál,
tályogok, vérkelek, pokolvar és gnyedések-nél;
továbbá körömgnyedés, az úgynevezett köröm-
méregnél a kézen és lábujjakon, keményedések-nél,
daganatoknál, mirigydaganatoknál, holttestem-képző-
désék stbnél az 50 év óta bevált

Dr. Rosa-féle balzsam Prágai házikenőcs

Fragner B. gyógyszerésztől Prágában 203-III.

Az emésztés minden munkáját új életre serkenti és
egyszerűsíti s tisztá vért szerez, különben is biztos és
messze földön híres, bevált **húzszer**.
Egy üveg 50 kr., kettős üveg 1 frt. — Postán 20 kral drágább.

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hűsítő
hatása alatt.
Dobozban 25 és 30 krajczárjával. — Postán 6 krajczárral drágább.

FIGYELMEZTETÉS! Mindenki csak az eredeti készítményt kerje
a prágai **Fragner B.** gyógyszerésztáraból és figyeljen arra, hogy a **Dr.
Rosa-balzsam** csomagolásán minden részén az itt látható kerek védjegy
legyen; a **Prágai házikenőcs** csomagolásán pedig a jobbról látható
háromszögletű védjegy.

— A ki egy utánszót talál és nem bejelenti, díjat kap! —
Elismerő-levelek rendelkezésre állnak.

Raktárak Budapesten: Török József gyógyszerésztárában, Egger A. gyógyszerésztárában, Thalmayer és Seitz, Kochmeister utódai.

Főraktár a készítőnél: **B. FRAGNER**, Apotheke „Zum schwarzen Adler“ in Prag,
Eck der Spornergasse Nr. 203

Postaküldés azonnal.

Ház-eladás.

Az Eperjesen a fő-utcán lévő 39-ik számú
Kéler-féle ház
szabad kézből jutányosan eladó.

Értesítést ad Kéler Elek ügyvéd Nagy-Becskereken
és Boross Zsigmond ügyvéd Eperjesen.